

DECIZIE

27 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Tatiana Vieru

Judecătorii : Tamara Chișca-Doneva, Valentina Clevadî,
Oleg Sternioală, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către Compania de Asigurări „Garanție” societate pe acțiuni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Companiei de Asigurări „Garanție” societate pe acțiuni împotriva lui Dumitru Chibercea, intervenienții accesorii Societatea cu răspundere limitată „Domen Auto” și Societatea cu răspundere limitată „Exclusiv Broker” cu privire la repararea prejudiciului material în ordine de regres și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2015, prin care a fost admis apelul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Domen Auto”, casată parțial hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 18 februarie 2015 și emisă în această parte o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La 03 septembrie 2013, CA „Garanție” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dumitru Chibercea cu privire repararea prejudiciului material în ordine de regres și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, la 13 martie 2012 în mun. Chișinău a avut loc un accident rutier cu participarea autovehiculelor de model Hyundai Elantra cu număr de înmatriculare COZ 948 condus de Chibercea Dumitru și Volkswagen Passat cu număr de înmatriculare VL-06-YLU condus de Baltaga Victor.

Conform dosarului contravențional nr. 2838 din 13 martie 2012 întocmit de serviciul poliției rutiere a Comisariatului General de Poliție mun. Chișinău Dumitru Chibercea a fost recunoscut vinovat de producerea accidentului rutier.

La data accidentului rutier Dumitru Chibercea poseda contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto seria AN nr. 0010777 din 30 iunie 2011 încheiat între SRL „Domen Auto” și CA „Garanție” SA cu perioada de valabilitate de la 30 iunie 2011 pînă la 29 iunie 2012.

Ținînd cont de acest fapt, persoana păgubită în conformitate cu prevederile Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube

produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2002 s-a adresat la CA „Garanție” SA pentru constatarea pagubelor și achitarea despăgubirilor de asigurare.

Astfel, CA „Garanție” SA a deschis dosar de daune, a examinat autovehiculul avariat și la 10 mai 2015 a achitat în beneficiul persoanei păgubite despăgubirea de asigurare în mărime de 3504 lei, fapt ce se confirmă prin dispoziția de plată nr. 286 din 22 mai 2012.

Mai menționează că, în procesul de regularizare a dosarului s-a constatat că la momentul comiterii accidentului rutier, persoana vinovată, Chibercea Dumitru nu era inclus în contractul de asigurare ca persoană care are acces la volan.

La 26 mai 2012, pîrîtul a recepționat reclamația privind restituirea sumei de 3504 lei, la care nu au primit răspuns.

Prin urmare, solicită CA „Garanție” SA încasarea de la Dumitru Chibercea în beneficiul CA „Garanție” SA prejudiciul material în mărime de 3504 lei, în ordine de regres și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 28 mai 2014 a fost admisă cererea reprezentantului reclamantului, avocatul Jarovlea Veaceslav și a reprezentantului pîrîtului, avocatul Aureliu Scorțescu privind atragerea în calitate de intervenienți accesorii Brokerul de asigurare „Exclusiv Broker” SRL și a SRL „Domen Auto”.

La 01 decembrie 2014, reclamantul CA „Garanție” SA a depus cerere de concretizare a pretențiilor din acțiune, prin care a solicitat încasarea în mod solidar de la Dumitru Chibercea și SRL „Domen Auto” în beneficiul CA „Garanție” SA a prejudiciului material în ordine de regres, în mărime de 3540 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 18 februarie 2016 acțiunea a fost admisă parțial și a fost încasat de la SRL „Domen Auto” în beneficiul CA „Garanție” SA suma de 3504 lei cu titlu de prejudiciu material, 270 lei cheltuieli de judecată cu titlu de taxă de stat la depunerea cererii de chemare în judecată și 2500 lei cheltuieli de asistență juridică, în total suma de 6270 lei. A fost respinsă cererea de chemare în judecată a CA „Garanție” SA împotriva Chibercea Dumitru, intervenient accesoriu SRL „Exclusiv Broker” cu privire la încasarea sumei în regres.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2015 a fost admis apelul declarat de către SRL „Domen Auto”, casată hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 18 februarie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a CA „Garanție” SA împotriva lui Dumitru Chibercea, SRL „Domen Auto”, intervenient accesoriu SRL „Exclusiv Broker” cu privire la încasarea în ordine de regres a despăgubirilor de asigurare și încasarea cheltuielilor de judecată, în partea încasării despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată de la CA „Garanție” SA și în această parte a fost emisă o nouă hotărîre prin care a fost respinsă acțiunea CA „Garanție” SA împotriva SRL „Domen Auto”, intervenient accesoriu SRL „Exclusiv Broker” cu privire la încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare și încasarea cheltuielilor de judecată. A fost încasat de la CA „Garanție” SA în beneficiul SRL „Domen Auto” cheltuielile de asistență

juridică în sumă de 7800 lei. În rest, hotărîrea Judecătorei Centru, mun. Chişinău din 18 februarie 2015 a fost menţinută.

La 01 februarie 2016, CA „Garanție” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanţei de apel, cerînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanţei de apel şi menţinerea hotărîrii primei instanţe.

Recurentul CA „Garanție” SA în motivarea recursului a indicat că nu sunt de acord cu decizia instanţei de apel, deoarece este emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, şi anume cererea de apel depusă din numele SRL „Domen Auto” a fost depusă de avocatul Aurel Scorţescu, care nu este în drept să declare apel – mandatul avocatului semnat de SRL „Domen Auto” lipseşte.

La dosar este numai mandatul avocatului semnat de către Chibercea Dumitru, astfel instanţa de apel urma să restituie cererea de apel apelantului SRL „Domen Auto” în temeiul art. 369 lit.b) CPC.

Menţionează că instanţa de apel admite apelul declarat de SRL „Domen Auto” fără a motiva temeiul admiterii apelului, dacă cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Mai menţionează că instanţa de apel a pronunţat hotărîrea, care contravine prevederilor legale şi anume art. 12 CPC şi art. 22 alin. (4) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 şi că a apreciat arbitrar probele administrate în cadrul examinării pricinii.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere şi nu poate fi restabilit.

Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ lărgit al Curţii Supreme de Justiţie consideră că, recursul a fost depus la 01 februarie 2016, în termen, or, din materialele pricinii rezultă că recurentul a recepţionat decizia instanţei de apel la 04 ianuarie 2016.

Prin încheierea Curţii Supreme de Justiţie din 13 aprilie 2016 recursul declarat de CA „Garanție” SA a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înştiinţarea participanţilor la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele recursului, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ lărgit al Curţii Supreme de Justiţie consideră recursul întemeiat şi care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanţei de apel şi trimiterea pricinii spre rejudecare în instanţa de apel de la etapa punerii pe rol a cererii de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit.c) Codul de procedură civilă, instanţa, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanţei de apel şi să trimită pricina spre rejudecare în instanţa de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs.

Astfel, la 03 septembrie 2013 CA „Garanție” SA a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Dumitru Chibercea prin care a solicitat încasarea prejudiciului material în ordine de regres în mărime de 3504 lei.

Prin încheierea Judecătorei Centru, mun. Chişinău din 28 mai 2014 a fost admisă cererea reprezentantului reclamantului, avocatul Jarovlea Veaceslav şi a reprezentantului pîrîtului, avocatul Aureliu Scorţescu privind atragerea în calitate

de intervenienți accesorii Brokerul de asigurare „Exclusiv Broker” SRL și a SRL „Domen Auto”.

Ulterior, CA „Garanție” SA și-a concretizat pretențiile din acțiune, solicitând încasarea în mod solidar de la Dumitru Chibercea și SRL „Domen Auto” în beneficiul său a prejudiciului material în ordine de regres, în mărime de 3540 lei și a cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea pricinii în fond, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii, încasând de la SRL „Domen-Auto” în beneficiul CA „Garanție” SA, despăgubirea de asigurare și cheltuielile de judecată, în total suma de 6274 lei. Totodată prima instanță a respins acțiunea CA „Garanție” SA împotriva lui Dumitru Chibercea și intervenientul accesoriu SRL „Exclusiv Broker”.

La 03 martie 2015 și 15 iunie 2015, avocatul Aureliu Scorțescu în interesele SRL „Domen Auto” a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, cerând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Curtea de Apel Chișinău, admițând apelul SRL „Domen Auto” a casat hotărârea primei instanțe în partea încasării despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată de la CA „Garanție” și a emis în această parte o nouă hotărâre prin care a respins acțiunea CA „Garanție” SA împotriva SRL „Domen Auto”, cu încasarea de la CA „Garanție” SA în beneficiul SRL „Domen Auto” a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 7800 lei. În rest, a menținut soluția emisă de prima instanță.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că soluția dată de către instanța de apel este pripită.

În conformitate cu art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

Din sensul normei de drept citate rezultă că hotărârea judecătorească este legală și întemeiată numai în cazul în care instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, reflectând în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

Totodată, în conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță; instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi, instanța de apel judecând apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor pricinii, referindu-se doar la susținerile reprezentantului SRL „Domen Auto” și probele prezentate de acesta, fără a examina legalitatea și temeinicia hotărârii supusă apelului sub toate aspectele, în raport cu regulile și legislația ce guvernează litigiul în cauză.

În conformitate cu art. 75 alin. (2) CPC, procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiați.

Art. 80 alin. (1) CPC prevede că, împuternicirile reprezentantului persoanei juridice trebuie să fie formulate într-o procură, eliberată și legalizată în modul stabilit de lege.

În acest context se va remarca că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că cererea de apel din numele firmei SRL „Domen Auto” a fost depusă de avocatul Aurel Scorțescu, împuternicirile căruia de a reprezenta interesele SRL „Domen Auto” la actele cauzei lipsesc. La actele pricinii este doar mandatul avocatului semnat de Dumitru Chibercea, care nu a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, deoarece acțiunea în privința sa a fost respinsă.

Or, în temeiul art. 369 lit. b) CPC, instanța de apel urma să verifice posibilitatea restituirii cererii de apel ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, pe când, în final instanța de apel admite apelul declarat de SRL „Domen Auto”.

În asemenea împrejurări, se constată că de fapt instanța de apel nu a pătruns în esența raportului juridic ivit în speță și a lăsat fără nicio atenție faptul că SRL „Domen Auto” a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu și nu în calitate de pârț.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că dispozitivul deciziei instanței de apel este în contradicție cu partea de motivare a deciziei, deoarece în partea de motivare a deciziei instanța de apel indică că „prima instanță în mod eronat a dispus încasarea despăgubirii de asigurare de la SRL „Domen Auto”, pe când în dispozitivul deciziei indică că „se casează hotărârea primei instanțe în partea încasării despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată de la CA „Garanție” SA”, cu toate că prima instanță a admis parțial acțiunea și a încasat de la SRL „Domen Auto” în beneficiul CA „Garanție” SA despăgubirea de asigurare și cheltuielile de judecată, în rest acțiunea împotriva lui Dumitru Chibercea a fost respinsă.

Or, art. 241 alin. (6) CPC, indică expres că dispozitivul hotărârii cuprinde concluzia instanței judecătorești privind admiterea sau respingerea integrală sau parțială a acțiunii, repartizarea cheltuielilor de judecată, calea și termenul de atac al hotărârii.

Din sensul normei enunțate este de înțeles că concluziile instanței expuse în partea motivată a hotărârii, trebuie să coincidă cu soluția instanței cuprinsă în dispozitivul hotărârii. Or, în caz contrar hotărârea este lovită de nulitate.

În această ordine de idei este cert că omiterea aspectelor menționate de către instanța de apel, cât și admiterea unor încălcări vădite, direct indică la examinarea superficială a apelului, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță prin prisma prevederilor legale, aplicabile cazului.

În conexiunea celor remarcate, precum și în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs menționează că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar avînd în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărîrea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că decizia instanței de apel nu întrunește standardele procedurale ale legalității și temeiniciei unui act judecătoresc, omisiune care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la examinarea pricinii în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către CA „Garanție” SA, a casa integral decizia instanței de apel cu trimiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel de la etapa punerii pe rol a cererii de apel, în alt complet de judecată.

În conformitate cu 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Compania de Asigurări „Garanție” societate pe acțiuni.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Companiei de Asigurări „Garanție” societate pe acțiuni împotriva lui Dumitru Chibercea, intervenienții accesorii Societatea cu răspundere limitată „Domen Auto” și Societatea cu răspundere limitată „Exclusiv Broker” cu privire la repararea prejudiciului material în ordine de regres și încasarea cheltuielilor de judecată, cu trimiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată, de la etapa punerii pe rol a cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Valentina Celevadî

Oleg Sternioală

Iurie Bejenaru